

HALO

Kwidzyn
Moje Miasto

www.kwidzyn.pl • instagram: @miasto_kwidzyn

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Zapraszamy na Animo

Przed nami kolejna edycja teatralnego święta. Festiwal ANIMO rozpoczyna się już 4 października i potrwa 5 dni.

Więcej s. 8-9

RÓWNIE WAŻNE

■ KBO – głosujemy!

Wybieramy najlepszy projekt obywatelski

Więcej: s. 3

■ Nowe oznakowanie

Zmiany w organizacji ruchu na ul. Targowej

Więcej: s. 5

■ Spacerkiem lub w biegu

Plenerowe spotkania w lesie

Więcej: s. 6

■ Dodatki węglowe

Zmiany w wypłatach

Więcej: s. 7

■ Fotografie z Konye

Wizyta w tureckiej bazie wojskowej

Więcej: s. 14

■ Byle szybko do mety

Wyścigi rowerowe na Miłosnej

Więcej: s. 15

■ Romantyczny Mickiewicz

Ballady i romanse w kwidzyńskiej odsłonie

Więcej: s. 16

Odwiedzili Kwidzyn...

**Brian
Fentress**

– światowej klasy trener wokalny, już po raz drugi gościł w naszym mieście podczas warsztatów gospel, zorganizowanych przez chór Harfa.

fot. greyvillone.com

**Albena
Grabowska**

– twórczyni znanej i lubianej sagi „Stulecie Winnych” spotkała się z czytelnikami w Wagonie Kultury.

fot. KCK

**Krzysztof
Bochus**

– pochodzący z naszego miasta pisarz promował swoją nową powieść „Czarna krew”, która w żaden sposób nie jest powiązana z jego wcześniejszymi książkami.

fot. sppwarszawa.pl

HALO

Kwidzyn
Moje Miasto

ISSN 2545-1715
Nakład: 4000 egz.

Wydawca:

Biblioteka Miejsko-Powiatowa w Kwidzynie
ul. Kościuszki 54; 82-500 Kwidzyn
<http://biblioteka.ckj.edu.pl>
tel. 55 279 33 50
sekretariat@bibliotekakwidzyn.pl

Redaguje zespół:

Marek Krukowski – redaktor naczelny,
Adam Kamiński – redaktor prowadzący,
Anna Dreger, Beata Zakowska,
Jan Kozłowski, Michał Samp
halo@kwidzyn.pl

Zdjęcia:

Archiwum Urzędu Miasta Kwidzyn

Druk:

„DRUK EKSPRES” Sp. z o.o.
ul. Lotnicza 2, 82-500 Kwidzyn

Skład i korekta:

StudioA, tel. 660 185 689
www.facebook.com/fotogniew

Marek Krukowski

W czerwcu ubiegłego roku zachęcałem tu do przedstawiania projektów, które można zrealizować w ramach Kwidzyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Pisałem wtedy o powodach, dla których warto interesować się akcją, nawet w ciężkich czasach. O tym, że może ona być szkołą myślenia o lokalnej wspólnocie i współdziałania. I że zwłaszcza w nienormalnych czasach potrzebujemy uczestnictwa w działaniach normalność podtrzymujących. A że czasy jakoś nie stały się od roku bardziej normalne, że dla większości z nas, którzy nie pamiętamy II wojny światowej czy stalinizmu, są to czasy niemal apokaliptyczne, to usiłowanie, ta walka o normalność jest nam jeszcze bardziej potrzebna.

Piszę o tym, bo nadchodzą rozstrzygnięcia kolejnej edycji naszego budżetu obywatelskiego. Wedle harmonogramu weryfikację przedstawionych projektów potrwać do 7 października, potem będzie tydzień na przedstawienie odwołań i po kolejnym tygodniu, 21 października zostanie ogłoszona ostateczna lista projektów, które zostaną poddane pod głosowanie.

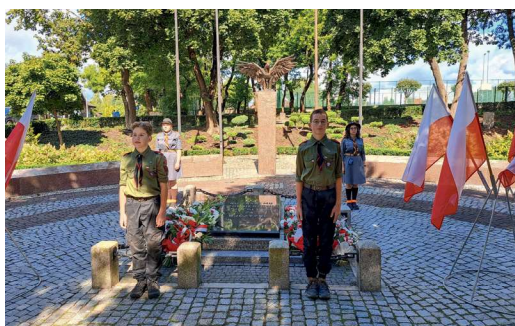
Do głosowania zaproszeni są wszyscy mieszkańcy Kwidzyna. Odbędzie się ono w dwóch formach: w Internecie oraz przez głosy papierowe. Urna będzie stała w Biurze Obsługi Ludności Urzędu Miejskiego. Będzie też mobilna urna, która dotrze do seniorów powyżej 75 roku życia i do osób niepełnosprawnych. Początek 24 października, koniec 6 listopada, dwa dni później ogłoszenie wyników.

W tych głosowaniach wybieramy bardzo różne projekty. Trzy lata temu plebiscyt został zdominowany przez różne pomysły na inwestycje w infrastrukturę sportową, które odnosiły sukcesy także w kolejnych edycjach. Dwa lata temu wygrał projekt zmian na niebezpiecznych przejściach dla pieszych, a do realizacji zostały wybrane też amatorskie wystawienia sztuki teatralnej i jadalni. Ostatnio najwięcej głosów zebrały butelkomat, zdroje i toaleta. Duże zainteresowanie budzą też plany na organizację placów zabaw, udogodnień dla rowerzystów oraz inwestycje w rewitalizację otoczenia zbiorników wodnych.

Bardzo zachęcam do zainteresowania się tymi wydarzeniami, do zapoznania się z wybranymi projektami i do wzięcia udziału w głosowaniu. To może być przecież całkiem ciekawa zabawa, która ma jednocześnie szansę przynieść bardzo dobre skutki. Pomyślcie Państwo nad projektami, może któryś wzbudzi w was chęć poparcia. Pomyślcie też nad tym, jakich pomysłów brakuje. Okazja by je przedstawić, powinna nadejść już w następnym roku. ❖

#KWIDZYN_twoje_miesto

30 dni w obrazach

◀ **1.09**
Rocznica wybuchu
II wojny światowej

▶ **4.09**
Maciej Brzezicki
stanął dwa razy na
podium VII i VIII
rundy MP w Cross
Country

▲ **10.09** – Paula Budzyńska w TOP10 MP
XCM w Bardzie

▶ **10.09** – Zespół Art Voice wystąpił na
Stadionie Narodowym podczas koncertu
Wielkie Granie na PGE Narodowym

▲ **24.09** – Na deptaku przy ul. Piłsudskiego odbyły się tradycyjne
Smaki Jesieni

▼ **23-24.09** – Colin Ważny na Rok Cup
Poland w Bydgoszczy

Kwidzyński Budżet Obywatelski 2023

Głosowanie odbywać się będzie od 24 października do 6 listopada.

Trwa kolejna edycja Kwidzyńskiego Budżetu Obywatelskiego. To inicjatywa dająca mieszkańcom bezpośredni wpływ na podejmowane działania, inicjatywy, inwestycje a tym samym na rozwój naszego miasta. W budżet obywatelski wchodzi wydziałowe z budżetu samorządu fundusze, oddane do dyspozycji mieszkańców. W tym roku to ponad 1,35 miliona złotych. Mieszkańcy głosując, sami decydują na jaki cel te środki przeznaczyć. Budżet Obywatelski obowiązuje w Kwidzynie od 2015 roku i dzięki niemu, każdego roku, realizowanych jest wiele ciekawych przedsięwzięć.

- 18 września zakończyło się składanie projektów w ramach

przyszłorocznego KBO. Mieszkańcy zgłosili 25 projektów. 24 z nich przeszły weryfikację formalną i oczekują na opinię merytoryczną. Projekt, który nie przeszedł weryfikacji formalnej nie zebrał żadnych głosów poparcia.

- Do 7 października potrwa weryfikacja merytoryczna projektów.
- 21 października zostanie ogłoszona lista projektów do głosowania.
- Głosowanie nad projektami odbędzie się w terminie 24.10–6.11.2022 r.

Zachęcamy do głosowania i przypominania rodzinie, sąsiadom, kolegom i znajomym o udziale w głosowaniu. Wybierzmy swój projekt już od 24 października! ❖

KBO. Kwidzyński butelkomat już działa

W mieście uruchomiony został butelkomat. Urządzenie działa przy ul. Słowackiego, przy placu dawnego targowiska, tak zwanego „Manhattanu”.

Inwestycja została zrealizowana w ramach Kwidzyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Urządzenie jest automatem do zbierania, segregacji jednorazowych opakowań po napojach, umożliwiającym zebranie trzech rodzajów surowca:

- butelki PET po napojach o pojemności 0,25 l - 3,0 l;
- puszki aluminiowe po napojach o pojemności 0,25 l - 0,5 l;
- plastikowe nakrętki od butelek.

Butelkomat wyposażony jest w aplikację „RecomApp”. Jest to program lojalnościowy zachęcający konsumentów do korzystania z automatu w zamian

za ustalone benefity. Wystarczy, że po dodaniu pustego opakowania użytkownik zeskanuje kod QR, a punkty znajdują się na jego koncie. ❖

Andrzej Krzysztofiak, Burmistrz Kwidzyna

Obecnie kwidzyński butelkomat posiada zniżkę 10% na pizzę w barze MC Kebab przy ul. Kopernika 25B w Kwidzynie. Aby uzyskać zniżkę na pizzę, należy zbierać 25 punktów w aplikacji. Jedna puszka lub butelka to 1 punkt. Program lojalnościowy będzie systematycznie aktualizowany o nowe benefity, które zachęcą użytkowników do częstszego korzystania z urządzenia.

Bez kart i nalepek – zmiany w rejestracji pojazdów

Od 4 września 2022 roku nie obowiązuje naklejka z numerem rejestracyjnym na szybie.

Tekst: Wydział komunikacji, bezpieczeństwa obywateli i zarządzania kryzysowego Starostwa Powiatowego w Kwidzynie

Przy przerejestrowaniu można zostawić dotychczasowe tablice rejestracyjne. Jeśli właściciel pojazdu będzie chciał jednak wyrobić nowe, wtedy będzie musiał odkleić naklejkę. W pozostałych przypadkach naklejka może pozostać na szybie.

Kolejnym uproszczeniem w procedurze rejestracji pojazdów jest zniesienie obowiązku wydawania karty pojazdu. To dokument, w którym znajdziemy całą historię pojazdu. Co istotne, nie jest wymagana w ruchu drogowym, nie trzeba jej więc wozić ze sobą. Powinna być przechowywana w domu, w bezpiecznym miejscu. Wydawanie karty pojazdu nie będzie konieczne, bo organy rejestrujące pojazdy oraz organy kontroli ruchu drogowego mają dostęp do centralnej ewidencji

pojazdów. Właściciel może ponadto sprawdzić historię pojazdu on-line. Dzięki zmianom przepisów prawa sukcesywnie zmniejszają się obciążenia finansowe, które każdy właściciel ponosi przy rejestracji pojazdu. Dotychczas wprowadzono szereg ułatwień, dzięki którym nie trzeba wymieniać dowodu rejestracyjnego, kiedy skończy się miejsce na pieczęć z badania technicznego; nie ma konieczności wożenia ze sobą dokumentu prawa jazdy i dowodu

rejestracyjnego; pojazd można zarejestrować w miejscu czasowego zamieszkania właściciela. Obecnie całkowity koszt zarejestrowania samochodu osobowego w ww. przypadkach wyniesie 161,50 zł (poprzednio koszt zarejestrowania samochodu osobowego sprowadzonego z zagranicy to 256 zł, a koszt zarejestrowania samochodu osobowego wcześniej zarejestrowanego na terytorium RP bez zachowania dotychczasowych tablic – 180,50 zł). ❖

Dzienny Dom Pobytu – 5 lat Pałacyku

We wrześniu uroczystie obchodziliśmy 5. rocznicę utworzenia Dziennego Domu Pobytu.

Tekst: Beata Żakowska
Foto: Jakub Więclawski, Beata Żakowska

Jubileusz był okazją do spotkania i wspólnego świętowania. Zaproszeni goście razem z uczestnikami i pracownikami miło spędzili czas w restauracji Miła. Koordynatorka i organizatorka wydarzenia Małgorzata Jedlina

z humorem poprowadziła uroczystość. Towarzyszył jej pan Antoni (dawny bywalec Domu), który swoją poezją dodatkowo umilał to wyjątkowe popołudnie. Były podziękowania, kwiaty oraz samodzielnie wykonane przez seniorów podarunki dla wszystkich zaproszonych. Nie zabrakło także wielkiego tortu, muzyki i tańców. W tej uroczej atmosferze oficjalnie nazwano Dom Dziennego Pobytu Pałacykiem. Obecnie uczęszcza do niego 34 podopiecznych. ❖

Dzień bez samochodu

We wrześniu obchodziliśmy dzień niezmotoryzowanych. Ludzie na całym świecie, w tym mieszkańcy Kwidzyna zostawili swoje samochody w garażach i na parkingach.

Tekst: Beata Żakowska

Niektórzy wybrali rower, hulajnogę, rolki, inni spacer. W tym dniu można było za darmo skorzystać z komunikacji miejskiej. Wszystko po to, żeby

przynajmniej w tym jednym dniu stać się eko-obywatelem przyjaznym środowisku.

Dlaczego tak ważne jest promowanie ekologicznych środków transportu? Dlatego, że zbyt częste, wręcz automatyczne korzystanie z samochodów powoduje zanieczyszczenie środowiska i hałas, które mają wpływ na nasze samopoczucie i zdrowie. Zatłoczenie dróg wymusza konieczność budowania kolejnych ulic i parkingów.

Taka degradacja przestrzeni miejskiej zabiera powierzchnię, którą można by przeznaczyć np. na parki, boiska czy place zabaw.

Kampania „Dzień bez samochodu” ma na celu promowanie ekologicznych środków transportu oraz uświadomienie społeczeństwu, jakie są skutki nadmiernego korzystania z samochodów. Zastanówmy się, czy taki dzień bez samochodu nie powinien stać się naszym nawykiem. ❖

Dwudziestolecie Stacji Socjalnej

Stacja Socjalna Johannitów w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kwidzynie obchodzi jubileusz dwudziestolecia działalności.

Tekst: Anna Kłosowska
Foto: Jarosław Kucharski

Z tej okazji powstała pamiątkowa tablica na budynku placówki oraz zorganizowano kameralne spotkanie, które było okazją do podsumowania działalności Stacji Socjalnej i podziękowania wszystkim zaangażowanym. W gronie uczestników byli przedstawiciele niemieckiego zakonu joannitów, w tym Honorowy Obywatel Kwidzyna dr Christian Meyl wraz z żoną i Manfred Ortman ze Stowarzyszenia Mniejszości Niemieckiej, któremu zawdzięczamy powstanie Stacji. Miasto Kwidzyn reprezentowali zastępca burmistrza ds. społecznych Piotr Widz, przewodniczący rady miejskiej Mariusz Wesołowski oraz Justyna Liguz wiceprzewodnicząca rady. Na uroczystości nie mogło zabraknąć najważniejszych osób: pielęgniarek Stacji Anny Kłosowskiej i Katarzyny Kucharskiej oraz kierownictwa MOPS Izabeli Meller i Karoliny Jedliny. Stacja Socjalna Johannitów w Kwidzynie od samego początku funkcjonuje

w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i powstała na mocy trójstronnego porozumienia. Dzięki działalności Stacji do Kwidzyna trafiło kilkadziesiąt transportów wypełnionych lekami, sprzętem medycznym tj. łóżka, wózki, chodniki, kule itp. Rocznie z pomocy korzysta wiele osób potrzebujących. Na działalność składają się wizyty domowe, wydawanie leków, wypożyczanie sprzętu medycznego czy przekazywanie środków opatrunkowych. Obecnie joannici niosą pomoc właściwie na całym świecie, ale ich korzenie sięgają roku 1070, kiedy przy szpitalu św. Jana Chrzciciela we włoskim państewku Amalfi zostało założone

nieformalne bractwo rycerskie. W czasie pierwszej krucjaty do Ziemi Świętej (1096–1099) przekształciło się ono w zakon rycerski, oficjalnie uznany przez papieża Paschalisa II w 1113 roku. Joannici są jednym z najbardziej starych i aktywnych zakonów. Od 900 lat celem zakonu jest pielęgnacja chorych, wspieranie słabych i umacnianie wiary chrześcijańskiej. Wyrazem tej służby są również atacje socjalne, które joannici założyli w Polsce. Zapewniają bezpłatną opiekę potrzebującym niezależnie od religii, obywatelstwa, koloru skóry czy pozycji społecznej. ❖

■ Dzień Pieczonego Ziemniaka

Tekst: Jerzy Guzewicz

Jak co roku Towarzystwo Kulturalne Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie zorganizowało „Dzień Pieczonego Ziemniaka”. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem. Swoją obecnością i udziałem w spotkaniu zaszczylicili: Burmistrz Miasta Kwidzyna Andrzej Krzysztofiak, Przewodniczący Rady Powiatu Jerzy Śnieg, Wójt Gminy Gardeja Kazimierz Kwiatkowski. Była także przedstawicielka Senatora R.P. Leszka Czarnobaja, radni Rady Miasta oraz proboszcz katedry prałat Ignacy Najmowicz. Mimo kłopotów zdrowotnych obecny był Przewodniczący Manfred Ortman, który otworzył spotkanie i brał w nim czynny udział.

Na przybyłych czekał poczęstunek oraz paczka niespodzianka. Imprezę uświetnił występ zespołu Rodziny Kędrów. Tradycyjnie wystąpił też zespół „Mikołajczanki”.

Imprezę wsparli Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Burmistrz Miasta Kwidzyna i Starostwo Powiatowe. ❖

Dwójka z nowym boiskiem

Szkoła Podstawowa nr 2 w Kwidzynie doczekała się nowego, pięknego, wielofunkcyjnego boiska.

Tekst: Michał Samp
Foto: Aleksander Łubiński

W ramach inwestycji powstała czterotorowa bieżnia ze skocznią w dal o nawierzchni poliuretanowej. Na krótszych bokach boiska powstały sześciometrowe piłkochwyty. Przy boisku postawiono trybunę na 275 miejsc z siedziskami plastikowymi w trzech kolorach: czerwonym, żółtym i niebieskim. Na boisku zamontowano 4 kosze

do gry w koszykówkę, dwie bramki do gry w piłkę ręczną oraz słupki do siatkówki. Wykonano także siłownię

plenerową z ławkami do wyciskania na siedząco i na leżąco, orbitrekiem, rowerkiem, wiosłami oraz zadaszoną

wiatę z przeznaczeniem na rowery i hulajnogi. Poza boiskiem zagospodarowano okoliczny teren, posadzono drzewa głogu, catalpy, rajskej jabłoni, śliwy wiśniowej, świerku srebrzystego oraz krzewy. Na terenie wokół szkoły zamontowano niekonwencjonalne ławki z zabudową drzew oraz z kamienną zabudową.

Jesteśmy przekonani, że obiekt będzie długo służył uczniom i mieszkańcom Kwidzyna i wszyscy dołożą starań, żeby nie uległ dewastacji w wyniku działań wandalii. ❖

Ruch jednokierunkowy na ul. Targowej

W najbliższych tygodniach planowane jest zakończenie prac związanych z przebudową ul. Braterstwa Narodów. W ramach inwestycji zmianie uległ również układ drogowy na skrzyżowaniu z ul. Targową. Rozwiązanie dostosowano do przyjęcia ruchu jednokierunkowego na tej drodze.

Tekst: Krzysztof Ostrowski
Foto: Aleksander Łubiński

W ciągu ul. Targowej zaprojektowano ruch jednokierunkowy od ul. Batalionów Chłopskich w kierunku ul. Braterstwa Narodów. W pasie drogowym wyznaczone będą nowe zatoki postojowe oraz uporządkowano sposób parkowania przy przejściach dla pieszych. Zmiany podyktowane są potrzebą rozwiązania licznych problemów komunikacyjnych w ciągu ul. Targowej. Obecnie użytkownicy drogi borykają się z takimi utrudnieniami jak:

1. zbyt mała liczba miejsc postojowych (chaotyczne i nielegalne parkowanie),
2. nienormatywne wymiary stanowisk postojowych, utrudniające parkowanie pojazdów oraz włączanie się do ruchu,
3. problemy z blokowaniem

4. problemy z przejezdnością i płynnością ruchu, szczególnie w godzinach szczytu i podczas przejazdu większych pojazdów, np. śmieciarek, samochodów dostawczych i autokarów,
5. pojazdy parkujące w bezpośrednim sąsiedztwie przejść dla

pieszych, ograniczające widoczność pieszym, i kierującym.

W ostatnich latach ruch jednokierunkowy jest coraz częściej wprowadzany w centralnych częściach zarówno dużych, jak i średnich oraz małych miast w Polsce, na wzór rozwiązań sprawdzonych w zachodniej Europie. Wśród najważniejszych zalet związanych z wprowadzeniem ruchu jednokierunkowego można wymienić:

1. zmniejszenie ruchu samochodowego,

2. poprawę warunków poruszania się pieszych, rowerzystów oraz pojazdów transportu publicznego w śródmieściu,
3. uporządkowanie parkowania,
4. ułatwienie obsługi centrum przez pojazdy zaopatrzenia oraz służb komunalnych,
5. zmniejszenie emisji spalin oraz poziomu hałasu komunikacyjnego,
6. poprawę standardu przestrzeni publicznej, przywracanie pozakomunikacyjnych funkcji ulicy,
7. zwiększenie atrakcyjności śródmieścia,
8. wpływ na zwiększenie ekonomicznego potencjału obszaru śródmieścia (głównie w zakresie handlu i usług).

Z punktu widzenia inżynierii drogowej ruch jednokierunkowy jest jednym z najbardziej efektywnych środków organizacji ruchu, zwiększającym przepustowość, a także redukującym liczbę i skutki wypadków. ❖

Piotr Halagiera, Zastępca Burmistrza Kwidzyna

W lipcu zeszłego roku podobne rozwiązanie wprowadzono na ul. Spółdzielczej. Zmiana organizacji ruchu przyniosła tam planowane rezultaty. Na bieżąco analizujemy sytuację w centrum miasta. Rozważana jest możliwość wprowadzenia ruchu jednokierunkowego również na fragmencie ul. Kopernika (na wysokości targowiska) oraz na ul. 15 Sierpnia.

Renowacja parku przy Gdanisku

Planowane jest odtworzenie zieleni w parku pod Zamkiem przy ul. Gdańskiej. Od lat ziemia na skarpach pod zamkiem ulega erozji, szczególnie po ulewnych deszczach obserwuje się duże spływy ziemi, przez co zniszczone są trawniki i rośliny ozdobne.

Tekst: Michał Samp
Foto: Aleksander Łubiński

W drugiej połowie października zaplanowano pierwszy etap rekonstrukcji zieleni poprzez wybór specjalnych roślin zadarniających oraz ustawienie palisady w miejscu o dużym nachyleniu terenu, gdzie erozja gleby jest największa. Następny etap odtworzenia zieleni w kierunku schodów kawowych będzie realizowany w przyszłym roku, w miarę możliwości finansowych. ❖

Bezpieczni na drodze z Automobilklubem

We wrześniu, pod Gdaniskiem Automobilklub Kwidzyn zorganizował szkolenie z zakresu ratownictwa drogowego, którego celem była poprawa bezpieczeństwa na drodze.

Tekst: Beata Żakowska
Foto: Archiwum UM

Głównym wydarzeniem był pokaz ewakuacji poszkodowanych podczas wypadku.

Instruktorzy prezentowali różne sposoby wydostawania rannych z pojazdu oraz edukowali, jak robić to mądrze, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Opóźnienie w wydostaniu ofiary z samochodu może skutkować

pogorszeniem jej stanu, natomiast sprawne techniki ewakuacji skracają czas potrzebny do jej wydobycia i udzielenia pomocy.

Na mieszkańców czekało również wiele atrakcji, jak np. jazda pojazdem

z wykorzystaniem trolejów poślizgowych albo Talerza Stewarta. Wiele osób poznało działanie algogogli, symulujących stan kierowcy po spożyciu alkoholu. Zainteresowani na miejscu mogli

skorzystać z konsultacji psychologicznych dla osób z objawami stresu pourazowego. W czasie pokazów prowadzona była zbiórka pieniędzy dla Tobiasza Szyszko, podopiecznego Fundacji Espero. ❖

Bądź aktywny! Odpocznij od fotela!

Trwa czwarta edycja akcji „Odpocznij od fotela”.

Tekst: Beata Żakowska
Foto: KCSiR

Organizatorem jest Kwidzyńskie Centrum Sportu i Rekreacji, a partnerami Nadleśnictwo Kwidzyn i UMKS Kwidzyn. Jej celem jest promowanie aktywności fizycznej i zdrowego sposobu spędzania czasu oraz propagowanie pięknych tras spacerowych w lasach Nadleśnictwa Kwidzyn. Przygotowano 6 spotkań w cyklu od września do grudnia 2022 r. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny i nie trzeba się wcześniej zapisywać. Trasę można pokonać spacerem, marszem lub biegiem i nie liczy się

czas. Uczestnicy startują samodzielnie o dowolnej godzinie ze wskazanego miejsca, w wyznaczonym terminie. Potwierdzenie zaliczonej aktywności

(z zegarka lub telefonu) trzeba przesłać do wtorku po weekendzie startowym na adres e-mail: dr@kcsir.pl. Za udział w trzech spotkaniach zdobywa się medal, a w pięciu – atrakcyjną nagrodę.

Terminarz spotkań:

- 24–25 września – trasa nr 19, dł. 6,5 km, start – Arboretum, Miłosna
- 8–9 października – trasa nr 20, dł. 6,0 km, start – KPPT, Górki
- 22–23 października – trasa nr 21, dł. 6,5 km, start – parking leśny, ul. Strumykowa
- 5–6 listopada – trasa nr 22, dł. 5,9 km, start – parking przy Leśniczówce „Bogusz”, Białki

- 19–20 listopada – trasa nr 23, dł. 6,8 km, start – parking przy wjeździe od Kwidzyna, Sadlinki
  - 3–4 grudnia – trasa nr 24, dł. 6,4 km, start – parking leśny na końcu ul. Leśnej, Miłosna
- Regulamin i szczegóły dotyczące tras znajdują się na fb KCSiR. ❖

www.kwidzyn.pl/rowerowy-kwidzyn

Rowerowy Kwidzyn

Akcja promująca zdrowy tryb życia wśród dzieci i dorosłych, popularyzująca rower jako środek transportu.

- Czas trwania akcji: wrzesień–październik 2022
- Zbierz 20 pieczątek! Wygrywaj nagrody!
- Akcja kierowana do dzieci, rodziców i nauczycieli
- Regulamin akcji dostępny na www.kwidzyn.pl/rowerowy-kwidzyn

Projekt Lokalna Fundacja Filantropijna Kwidzyn Moje Miasto

PCHLI TARG

BEZ ZAPISÓW
BRAK OPŁAT

30.10.2022
godz. 10.00-14.00

ZAPRASZAMY

targowisko miejskie przy ul. Kopernika
nr kontaktowy 669 512 005

DZIEŃ OTWARTY W DZIENNYM DOMU POBYTU W KWIDZYNIE

Dzienny Dom Pobytu w Kwidzynie zaprasza wszystkich chętnych seniorów, mieszkańców Miasta Kwidzyna na Dni Otwarte.

W każdy pierwszy piątek miesiąca
7 października 2022
4 listopada 2022
2 grudnia 2022

w godzinach 10.00-12.00
ul. Warszawska 18.
Informacja pod numerem telefonu
885 065 000

Może i TY zostaniesz naszym uczestnikiem!!!

Zmiany w sprawie dodatku węglowego!

Tekst: Anna Dreger
Foto: Adam88xxx - Depositphotos.com

Dla kogo dodatek węglowy?

Gospodarstwa domowe, dla których głównym źródłem ogrzewania jest paliwo stałe, mogą uzyskać jednorazowy dodatek w wysokości 3 000 zł. Przez paliwo stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierający co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem koniecznym do uzyskania dodatku jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. W związku z nowelizacją ustawy o dodatku węglowym, **deklaracja musi być złożona do 11 sierpnia 2022 r.** chyba, że dokument został złożony po raz pierwszy. Gospodarstwu wieloosobowemu przysługuje tylko jeden dodatek. W przypadku gdy w gospodarstwie wieloosobowym wniosek o dodatek węglowy złoży więcej niż jedna osoba, świadczenie otrzyma ta, która pierwsza złożyła wniosek. Dodatkowo należy pamiętać, że jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

- **WAŻNE!** Świadczenie nie przysługuje gospodarstwom domowym, które skorzystały ze wsparcia, przewidzianego w ustawie z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw

stałych, w związku z sytuacją na rynku tych paliw, tj. zakupu węgla po cenie 996,60 zł brutto za tonę.

- **WAŻNE!** Jeżeli wnioskodawcy przyznano już dodatek węglowy nie otrzyma dodatku do innych źródeł ciepła.
- **WAŻNE!** 20 września 2022 r. w życie weszła nowelizacja ustawy o dodatku węglowym. Nakazuje ona, aby w przypadku wniosków o dodatek węglowy, których weryfikacja została wszczęta przed dniem wejścia ustawy, jednak nie zakończona decyzją o przyznaniu, należy je rozpatrzyć zgodnie z zapisami znówelizowanej ustawy.

Jak, gdzie i kiedy złożyć wniosek?

Wnioski można składać osobiście, pocztą lub drogą elektroniczną do 30 listopada 2022 r. w Urzędzie Miejskim w Kwidzynie (Biuro Obsługi Ludności) w godz. 7.00–16.00. Osoby dysponujące kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym mogą składać wnioski za pomocą platformy ePUAP.

W Kwidzynie wnioski przyjmowane są i weryfikowane w Urzędzie Miejskim, a wypłatę dodatków będzie obsługiwał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą przy ul. Grudziądzkiej 6.

WAŻNE!

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego złożone po 30 listopada 2022 r. będą pozostawione bez rozpoznania. Informacja o przyznaniu dodatku węglowego będzie wysyłana na adres poczty elektronicznej podany we wniosku.

Wypełnij wniosek!

Mieszkańcy miasta składają bardzo wiele wniosków. Aby przyspieszyć proces weryfikacji, prosimy o staranne i czytelne wypełnianie wniosku!

Termin wypłaty dodatku węglowego?

Dodatek węglowy MOPS wypłaci w ciągu **dwóch miesięcy** od dnia złożenia wniosku.

Pieniądze na dodatki węglowe są przekazywane samorządom przez wojewodów. Po ich otrzymaniu można rozpocząć wypłaty dla mieszkańców.

Gdzie można znaleźć szczegółowe informacje dotyczące dodatku węglowego?

Szczegółowe informacje dotyczące dodatku węglowego są publikowane na stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Informacji udzielają także:

- w zakresie wpisu do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków – pracownicy Zespołu ds. Gospodarki Miejskiej i Ochrony Środowiska, tel. 55 64 64 783;
- więcej informacji także w artykule <https://kwidzyn.pl/zloz-wniosek-o-dodatek-weglowy-32604/>
- w zakresie wypłaty zasiłków – pracownicy punktu informacyjnego MOPS, tel. 55 646 16 26. ❖

Dodatek do innych źródeł ciepła!

19 września 2022 r. wprowadzony został dodatek do innych źródeł ciepła, który zakłada jednorazowe świadczenie dla gospodarstw domowych ogrzewanych:

- peletem drzewnym – dodatek 3 000 zł,
- drewnem kawałkowym – dodatek 1000 zł,
- skroplonym gazem LPG – dodatek 500 zł,
- olejem opałowym – dodatek 2 000 zł.

WAŻNE!

Jeżeli wnioskodawcy przyznano już dodatek węglowy nie otrzyma dodatku do innych źródeł ciepła.

Zgłoś zdjęcie do albumu przyrodniczego

W Stowarzyszeniu Eko-Inicjatywa trwają prace redakcyjne nad albumem, który zostanie wydany w 2023 roku.

Tekst: Beata Żakowska

Jest on kontynuacją myśli zawartej we wcześniejszych pozycjach: „Zielony skarbiec powiatu kwidzyńskiego” (2007) oraz „Zielonymi ścieżkami powiatu kwidzyńskiego” (2010). Osoby, które interesują się fotografią i chciałyby, aby zdjęcia ich autorstwa znalazły się w tej publikacji zapraszamy do współpracy!

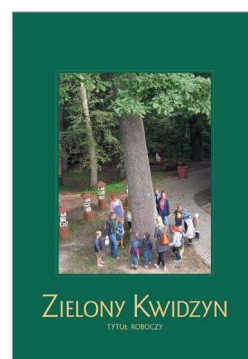
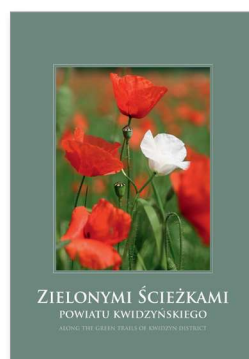
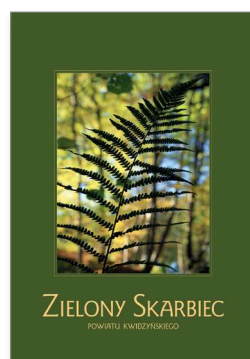
Motywy przewodnim jest przyroda Kwidzyna i okolic, główny akcent to drzewa, relacje ludzi z przyrodą i kontekst historyczny. Fotografujcie lasy, rzeki, obszary chronione,

co tylko przyjdzie wam do głowy, a następnie skontaktujcie się mailowo z Eko-Inicjatywą, wysyłając swoje amatorskie zdjęcia na adres: sekretariat@ekokwidzyn.pl z tytułem wiadomości „album”. Kto wie, może to właśnie wasze zdjęcie będzie opublikowane. ❖

Ewa Romanow-Pękal,
prezes Stowarzyszenia Eko-Inicjatywa, redaktorka publikacji

Najwięcej frajdy w pracy nad publikacją sprawia pisanie tekstów oraz wybór fotografii. Przemyślany układ zdjęć dojrzewa w głowie niekiedy bardzo długo, musi korelować z treścią. Przyglądając się fotografiom zawsze widzę w nich ich autorów - ludzi o niezwykłej przyrodniczej wrażliwości, wysokim poczuciu estetyki, z ogromną pasją.

Festiwal

17

MIĘDZYNARODOWY
INTERNATIONAL

21

FESTIWAL-FESTIVAL
KWIDZYN

04-08.10.2022

EDYCJA | EDITION

Przed nami kolejna edycja Międzynarodowego Festiwalu ANIMO Kwidzyn 2022, który odbędzie się w dniach 4-8 października. Organizatorem wydarzenia jest Scena Lalkowa imienia Jana Wilkowskiego w Kwidzynie.

Tekst i foto: Scena Lalkowa im. Jana Wilkowskiego

Program festiwalu

4.10.2022

TEATRYLE/POLSKA

BAJKA O SZCZĘŚCIU

Miejsce: Placówka oświatowa w Kwidzynie
Godz. 9:30 • Czas trwania: 45 min • Wiek: 6+

TOMASZ TARACHA/POLSKA

BŁĘKITNA PUSTKA

Miejsce: Foyer Teatru
Godz. 18:45 • Otwarcie wystawy • Wiek: b/o

CONTINUO THEATRE/CZECHY

HIC SUNT DRACONES/MECHANIKA DUSZY

Miejsce: Duża Scena – Katedralna 18
Godz. 19:15 • Czas trwania: 60 min • Wiek: 14+

JAMES DAVIES/USA

KOREAŃSKI TEATR LALEK/FILM

Miejsce: www.animofestival.pl;
<https://animofestival.blogspot.com>
Godz. 19:15 online • Czas trwania: 15 min • Wiek: 7+

5.10.2022

TEATRYLE/POLSKA

BAJKA O SZCZĘŚCIU

Miejsce: Placówka oświatowa w Kwidzynie
Godz. 9:30 • Czas trwania: 45 min • Wiek: 6+

THEATRE ANGELES DE TRAPO/HISPANIA

Error 404

Miejsce: Czarna Sala - Słowiańska 13
Godz. 11:00 i 17:15 • Czas trwania: 50 min • Wiek: 8+

NATALIA SAKOWICZ/POLSKA

ROMANS

Miejsce: Duża Scena - Katedralna 18
Godz. 19:15 • Czas trwania: 70 min • Wiek: 14+

W trakcie 21. już festiwalu zobaczymy 10 spektakli. Przyjadą goście z Republiki Czeskiej, Hiszpanii, Francji, Korei oraz USA. Również polscy artyści zaprezentują swoje najnowsze działania. Przedstawienia będą prezentowane na Czarnej Sali, w kinoteatrze oraz na terenie kwidzyńskich Szkół Społecznych. Na sali gimnastycznej przy ul. Chopina czescy artyści rozstawiają wojskowy namiot i zagrają spektakl pt. „Putin na nartach”. Aktorzy odwiedzą także placówki oświatowe, szerząc sztukę teatralną wśród najmłodszych. Mali widzowie spotkają się z przypowieścią o szczęściu i przyjaźni, nieustannie przez nas poszukiwanych, ale niedostrzeganych w zwykłym, codziennym życiu. Podczas tegorocznego festiwalu nie zabraknie również mocnego, kwidzyńskiego akcentu. Zobaczymy na nim dokument teatralny,

dedykowany naszemu miastu, który powstał w wyniku warsztatów prowadzonych przez Scenę Lalkową we współpracy z mieszkańcami miasta – seniorami i młodzieżą. Na otwarcie 21. Festiwalu ANIMO zobaczymy natomiast wizualny poemat z elementami magicznej wyobraźni i groteski pt. „Hic Sunt Dracones”. Spektakl łączy teatr ruchu, animacje materiału i przedmiotu z zasadami teatru sztuk wizualnych. To podróż w nieznaną, w której nic nie przypomni nam codziennego życia na jawie. Festiwalowi będzie towarzyszyła także wystawa autorstwa Tomasza Taracha pt. „Błękitna Pustka”, przedstawiająca obraz pandemicznego zamrożenia kultury. Odbędą się również warsztaty ruchu, animacji, śpiewu i dziennikarstwa. Do zobaczenia!

6.10.2022

TEATRYLE/POLSKA

BAJKA O SZCZĘŚCIU

Miejsce: Placówka oświatowa w Kwidzynie
Godz. 9:30 • Czas trwania: 45 min • Wiek: 6+

SCENA 96/POLSKA

PAN TOM BUDUJE DOM

Miejsce: Czarna Sala - Słowiańska 13
Godz. 11:00 i 17:15 • Czas trwania: 45 min • Wiek: 8+

MAŁGORZATA SADY/POLSKA

FRANCISZKA I STEFAN THEMERSONOWIE

Miejsce: Czarna Sala - Słowiańska 13
Godz. 18:00 • Czas trwania: 30 min

FUNDACJA GRANICE/POLSKA

BEZIMIENNY/NIEZNANY

Miejsce: Duża Scena - Katedralna 18
Godz. 19:15 • Czas trwania: 60 min • Wiek: 14+

7.10.2022

TEATRYLE/POLSKA

BAJKA O SZCZĘŚCIU

Miejsce: Placówka oświatowa w Kwidzynie
Godz. 9:30 • Czas trwania: 45 min • Wiek: 6+

DIVADLO LIŠEŇ/CZECHY

PUTIN NA NARTACH

Miejsce: Sala Gimnastyczna - Chopina
Godz. 11:00 • Czas trwania: 60 min • Wiek: 15+

GRUPA PRZYBYSZ - MIESZKANIEC-OBYWATEL/
POLSKA

HISTORIA RODZINY NOWAKÓW

Miejsce: Czarna Sala - Słowiańska 13
Godz. 17:15 • Czas trwania: 60 min • Wiek: 14+

DIVADLO LIŠEŇ /CZECHY

PUTIN NA NARTACH

Miejsce: Sala Gimnastyczna
Godz. 19:15 • Czas trwania: 60 min • Wiek: 15+

8.10.2022

TEATRYLE/POLSKA

BAJKA O SZCZĘŚCIU

Miejsce: Czarna Sala - Słowiańska 13
Godz. 11:00 • Czas trwania: 45 min • Wiek: 6+

NELI I MIRO DUŠA, UCZNIOWIE III/SŁOWACJA/
POLSKA

KRASNOLUDKI

Miejsce: Duża Scena - Katedralna 18
Godz. 17:15 • Czas trwania: 60 min • Wiek: 8+

COMPAGNIE PELELE/FRANCJA

THE CATASTROPHIC COURTSHIP OF DON CRISTOBAL

Miejsce: Czarna Sala - Słowiańska 13
Godz. 19:15 • Czas trwania: 40 min • Wiek: 16+

■ WARSZTATY ANIMO

MARCELINA WIDZ, ADAM KAROL DROZDOWSKI/POLSKA

KRYTYK TEATRALNY

Miejsce: Czarna Sala - Słowiańska 13 - na piętrze
Data: 4-8.10.2022
Godz. 10:00 • Czas trwania: 4 h • Wiek: 15+

NELI I MIRO DUŠA/SŁOWACJA

POKOCHAĆ LALKI/KONTYNUACJA

Miejsce: Stara Biblioteka - Piłsudskiego 21
Data: 4-7.10.2022
Godz. 11:30 • Czas trwania: 60 min • Wiek: 9+

■ WIZYTY STUDYJNE STUDENTÓW

BENCE SARKADI/WĘGRY

ANIMACJA

Miejsce: Sala Kolumnowa - Katedralna 18
Data: 5-8.10.2022
Godz. 10:00 • Czas trwania: 4h • Wiek: 19+

LAURA BARTOLOMEI/WŁOCHY

RUCH

Miejsce: Stara Biblioteka - Piłsudskiego
Data: 5-8.10.2022
Godz. 10:00 • Czas trwania: 4h • Wiek: 19+

BOGDAN SZCZEPAŃSKI/POLSKA

DŹWIĘK

Miejsce: Sala Lustrzana - Katedralna 18
Data: 5-8.10.2022
Godz. 10:00 • Czas trwania: 4h • Wiek: 19+

Biblioteka Miejsko-Powiatowa w Kwidzynie

<http://www.biblioteka.ckj.edu.pl/>

■ Tworzenie gry mobilnej

Foto i tekst: Piotr Ciecierski

W ostatnim czasie młodzież z 7 klasy Społecznej Szkoły Podstawowej intensywnie pracowała w zespołach z trenerem, projektując terenową grę mobilną na telefon. Za nimi:

- warsztaty techniczne, podczas których poznali narzędzie Action Track i jego funkcjonalność oraz opracowali własną propozycję tras i testową grę,
- warsztaty tworzenia bohatera i scenariusza i stworzyli własne postacie bohatera wraz z jego światem, wyzwaniem i scenariuszem fabularnym,
- warsztaty opracowania mechaniki gry, mające na celu poznanie sposobu punktowania i organizację etapów gry, naukę pracy nad scenariuszem fabularnym, tworzenie zadań wraz z grafikami i informacjami zwrotnymi,
- testowanie gry w terenie,

- warsztaty z projektowania, podczas których nauczyli się jak dodawać grafiki, filmy, dźwięki do gry i jak śledzić rozgrywkę.

Premiera gry odbędzie się podczas tegorocznej Nocy Bibliotek 1 października!

Warsztaty są częścią naszego projektu „Biblioteka Trzecim miejscem animacji” w ramach konkursu dotacyjnego BLISKO realizowanego przez Narodowe Centrum Kultury #NPRCz 2.0. ❖

■ Wypożycz wieszca

Tekst: Piotr Ciecierski

Wrzesień w naszej bibliotece poświęcony był pamięci wieszca Adam Mickiewicza. Z tej okazji czekało na Was wiele atrakcji. Każdy czytelnik, który wypożyczył książkę tego znakomitego poety otrzymał dodatkowo tematyczną przypinkę. Dla wszystkich miłośników „Ballad i romansów” niewątpliwą atrakcją był konkurs: „Poczuj się jak Mickiewicz – dopisz kolejny wers ballady” z interesującymi nagrodami do zdobycia. Dodatkowo co czwartek prezentowaliśmy filmiki na naszym profilu, gdzie sam Mickiewicz w towarzystwie ukochanej przezeń platonicznie Maryli Wereszczakówny, czytał swoje wybrane dzieła. Niewątpliwą perełką dla wszystkich melomanów były cztery, cotygodniowe prezentacje muzyczne. ❖

■ Autorka słynnego „Stulecia Winnych” w Wagonie Kultury

Tekst: Adam Kamiński
Foto: Alicja Reschke

Nasza Biblioteka ma w swoich zasobach prawie wszystkie powieści Ałbeny Grabowskiej - polskiej pisarki i lekarza neurologa. Zadebiutowała w 2011 roku powieścią „Tam, gdzie urodził się Orfeusz”. Od tamtej pory wydała ponad trzydzieści książek, nadal pracując czynnie jako lekarz.

Jest pisarką bardzo wszechstronną – od literatury obyczajowej do romansu, przez sensację i literaturę fantasty. Największą sławę przyniosła jej, przeniesiona na ekran saga rodziny Winnych. Losy Bronki i Antoniego oraz ich kolejnych pokoleń do dziś na małym ekranie śledzą miliony widzów. Akcja powieści zaczyna się w 1914 roku a kończy w czasach współczesnych. ❖

■ Kolejna rocznica września

Tekst i foto: Piotr Ciecierski

W tym roku obchodzimy 83. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej. 1 września 1939 roku wojska niemieckie bez wypowiedzenia wojny przekroczyły o świcie na całej niemal długości granice Rzeczypospolitej, rozpoczynając tym samym pierwszą kampanię II Wojny Światowej. Osamotnione w walce polskie wojsko nie mogło skutecznie przeciwstawić się agresji Niemiec i sowieckiej inwazji dokonanej 17 września.

We wrześniu przed budynkiem biblioteki dostępna była wystawa plenerowa „Wrzesień 1939 – Polska wobec agresji niemieckiej i sowieckiej”. Można się było z niej dowiedzieć m.in. o przebiegu kampanii wrześniowej, o wielkości sił biorących udział w konflikcie czy o liczbie użytego sprzętu wojskowego.

Wystawa przygotowana została przez Instytut Pamięi Narodowej. ❖

Зпрошуємо іноземців на безкоштовні заняття з

ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

для дорослих

Дати проведення занять в жовтні	Дати проведення занять в листопаді
04.10	08.11
11.10	15.11
18.10	
25.10	

Години занять:
10:00 – Початковий рівень
11:45 – Проміжний рівень
13:30 – Початковий рівень
15:00 – Проміжний рівень

РЕЄСТРАЦІЯ

З понеділка до п'ятниці
Від 8:00 до 15:00 за номером телефону

791 737 001

Зпрошуємо до Вypoչczalni Naukowej z Czytelnią Prasy (в ліфті натиснути II поверх)

Zapraszamy obcokrajowców na bezpłatne lekcje

JĘZYKA POLSKIEGO

dla dorosłych

Terminy zajęć w październiku:	Terminy zajęć w listopadzie:
04.10	08.11
11.10	15.11
18.10	
25.10	

Godziny zajęć:
godz. 10:00 grupa początkująca
godz. 11:45 grupa zaawansowana
godz. 13:30 grupa początkująca
godz. 15:00 grupa zaawansowana

ZAPISY

od poniedziałku do piątku
w godz. 08:00 – 15:00 pod nr. tel:

791 737 001

Zajęcia odbywać się będą w Wypożyczalni Naukowej z Czytelnią Prasy (II piętro).

Manga – hitowe komiksy Mediateki

O ile ogólne słowo komiks oznacza historię obrazkową z krótkim tekstem umiejscowionym w tzw. dymkach, to termin „manga” odnosił się początkowo do karykatury i humorystycznych rysunków. W XX w. słowo „manga” zaczęło odpowiadać głównie komiksowi japońskiemu, który w kulturze japońskiej jest formą sztuki, ale i jednocześnie popularnej literatury.

Tekst: Wanda Archutowska
Foto: Adam Kamiński

Wszystko oczywiście wywodzi się z Japonii – stąd też nazwa komiks japoński. Korzenie mangi sięgają XII wieku. Ojcem mangi był Osamu Tezuka. W obecnej formie manga zaistniała dopiero po II wojnie światowej. Wolność w doborze problematyki pozwala artystom rysować mangi dla każdej grupy wiekowej i na każdy temat.

W Japonii większość mang publikowana jest w periodycznie ukazujących się magazynach, z których każdy prowadzi od kilku do kilkunastu serii w odcinkach. Zazwyczaj po 20–40 stron na odcinek.

Dla obniżenia kosztów produkcji większość mang jest drukowana w czarno-białej kolorystyce (oprócz okładek).

Japońskie komiksy są łatwe do zidentyfikowania. Trójkątne twarze, przerysowane wielkie oczy, sprężyste biusty, długie nogi, szalone fryzury i jeszcze te kły delikatnie zachodzące na wargi przy uśmiechu. Okienka i strony czyta się od prawej do lewej, przez co mangę przegląda się od ostatniej kartki do pierwszej. Niektórzy wydawcy tłumaczonej mangi trzymają się takiego układu, inni jednak odwracają kierunek, żeby ułatwić czytanie swoim czytelnikom.

W Japonii mangi są wszędzie. Można je kupić na stacjach metra, w spożywczych sklepach osiedlowych, w zasadzie w każdym sklepie z gadżetami. Dziś japońskie komiksy są dostępne niemal w każdym miejscu na Ziemi, ale tak naprawdę to, co wychodzi poza Japonię, to tylko marginalny skrawek całości. Co za tym idzie i popularność mangi za granicą jest również mniejsza. We Francji np. występują dramaty dla dorosłych prezentowane w formie mangi. W Indonezji rynek

komiksu japońskiego w krótkim czasie stał się jednym z najszybciej rosnących poza Japonią.

Może egzotyka, potrzeba wskoczenia w zupełnie inny świat, w którym bohaterowie nie latają w pelerynach, ale przybierają formę ogromnych robotów, kotów czy jednorożców (tak jak to jest w amerykańskich komiksach). Może to, że japoński komiks uczy nas tolerancji dla inności, gdyż nie brakuje tu wątków o trudnej i innej miłości. Może to, że w szkolnych perypetiach widzimy własne wspomnienia? Może uwielbiamy poznawać obce kultury, bo przecież mangi nasyczone są licznymi odniesieniami do mitów i wierzeń Japończyków? A może po prostu doceniamy to, że jakkolwiek dziwnym hobby byśmy się nie interesowali, to zawsze znajdzie się o nim jakaś historia. ❖

Pierwszą mangą oficjalnie wydaną w Polsce było „Aż do nieba” autorstwa Riyoko Ikedy. Na polskim rynku działa kilka wydawnictw specjalizujących się w mandze. Publikowane są zarówno pozycje jednotomowe, jak też serie. Za pierwszy, polski komiks narysowany w tym stylu uważana jest Meago Saga autorstwa Magdaleny Kani, wydana w 2007 roku.

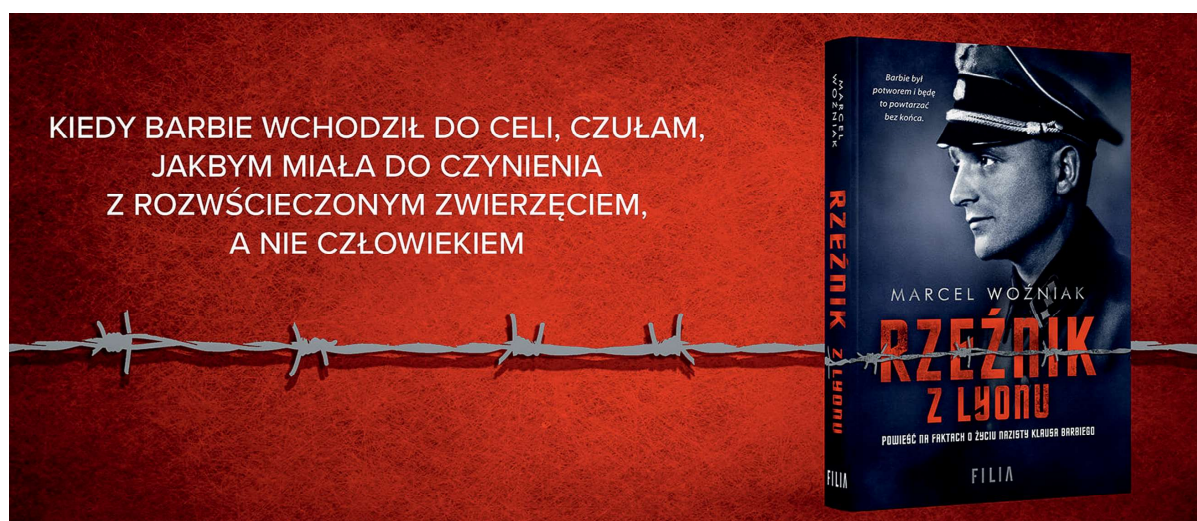
Brytyjska pisarka Emma Hayley postanowiła wydać mangi opowiadające dzieła szekspirowskie w postaci japońskiego komiksu. Chciała w ten sposób przybliżyć twórczość poety i zachęcić czytelników mangi do czytania jego dramatów.

Kim był Klaus Barbie?

W poprzednim numerze informowaliśmy o nowej książce Marcela Woźniaka „Egzekutor”.

Tekst: Adam Kamiński

Nasz pisarz pozostał dalej w klimatach II Wojny Światowej i kolejna książka „Kat z Lyonu” to beletrystyczny opis kolejnego nazisty. Biorąc pod uwagę ilu ich było w historii to tematów naszemu literatowi jeszcze długo nie zabraknie. Jeśli mają Państwo jakieś propozycje to zapraszamy do zabawy. Wszystkie podpowiedzi prześlemy autorowi. ❖

Marcel Woźniak, autor

Klaus Barbie. Jeden z najbardziej poszukiwanych nazistów na świecie. Wysmażyła się książka numer 9. Trudna, niezwykła, wstrząsająca i kolejny raz otwierająca oczy na historię i wojnę. Znowu trzeba było objechać za materiałami pół Europy i znów było warto. Gruby, gruby temat, dlatego polecam, a dziękuję mojej żonie Agnieszce Marcelinie Woźniak za nieustanne wsparcie w tej pisarskiej podróży. Jeśli wziąć pod uwagę ilość zarzanych podczas pracy nocy, mógłbym śmiało powiedzieć, że lecimy na czasie japońskim”.

KWIDZYŃSKIE CENTRUM KULTURY

#CzujeKulture

■ Co nam jesienią w duszy gra...

Tak się ostatnimi czasy złożyło, że dookoła wszędzie koncerty. We wrześniu dominowały nostalgiczne dźwięki smyczków oraz muzyka gospel. Co będzie nutą przewodnią melancholijnego października?

Tekst: Katarzyna Zielińska
Foto: Kwidzyńskie Centrum Kultury

Październik przywita nas energetycznym koncertem Teresy Werner. Ta piosenkarka z południa Polski zadebiutowała w wieku 16 lat w Zespole Pieśni i Tańca „Śląsk”, w którym występowała 32 lata. Jako solistka zespołu występowała m.in. w Stanach Zjednoczonych, w nowojorskich Carnegie Hall i na Broadwayu. Karierę solową rozpoczęła w 2011 roku, wydając singiel „Miłość jest piękna”. W drugiej połowie października na deski kwidzyńskiego teatru zawita plejada gwiazd z Lesławem Żurkiem, Mikołajem Krawczykiem oraz Anną Korcz w kryminalnej komedii Teatru Capitol „Kochane pieniądze”. Wszystkich lubiących nieoczekiwane zwroty akcji, czarny humor oraz dowcip na najwyższym poziomie zachęcamy do kupna biletów już dziś. Natomiast tych, którym leży na sercu aktywność lokalna zapraszamy do udziału w spotkaniu w ramach cyklu „Solidarni w rozwoju”, „Aktywność w społecznościach lokalnych:

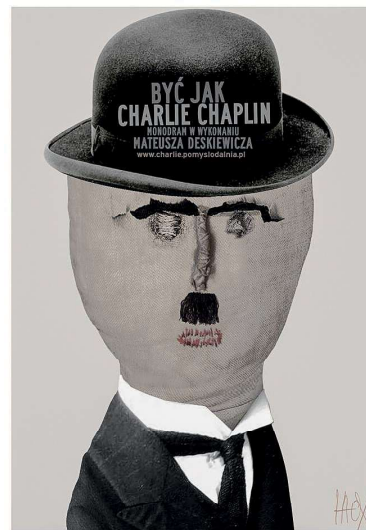

doświadczenia, potrzeby i bariery”, która będzie miała miejsce w Kwidzyńskim Parku Przemysłowo-Technologicznym.

Cykl wydarzeń „Solidarni w rozwoju” jest częścią Open Eyes Economy, ruchu intelektualno-społecznego, w ramach którego tworzony jest jeden z najbardziej innowacyjnych i kreatywnych kongresów w Polsce – Open Eyes Economy Summit.

Październik też klasycznie poświęcamy naszym drogim seniorom. To będzie ich czas i ich 5 minut. 1 października obchodzimy Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, dlatego Senioralia 2022 miną pod znakiem muzyki, śpiewu i zabawy w najlepszym stylu.

Końcówka miesiąca, jak zwykle w kulturze, będzie dynamiczna i nieprzewidywalna. Październik zakończymy bowiem finałem wystawy Stowarzyszenia Miłośników Malarstwa „Kontrasty” oraz

niesamowitym monodramem „Być jak Charlie Chaplin” w cyklu „Z artystą przy kawie”, w którym Mateusz Deskiewicz z Teatru Muzycznego w Gdyni pokazuje

pełen wachlarz swoich umiejętności: tańczy, śpiewa, wzrusza, rozbawia i prowokuje do refleksji.

To już trzecie w tym roku spotkanie na Czarnej Sali przy kawie i herbatce, które gasi pragnienie fizyczne, ale rozpala pragnienia emocjonalne. Będziecie?

W październiku nie może też zabraknąć cyklicznych warsztatów na Kreatywnym Stryszku. Szydełkowanie, szycie na maszynie czy wyplatanie makram może i nie jest zbyt wymyślne, ale dzieła powstające podczas tych warsztatów zaspokajają najbardziej wybredne gusta. Warsztaty rękodzielnicze to nie tylko dobra zabawa, ale też forma terapii manualnej, czasu poświęconego sobie, a nade wszystko poszerzanie swoich horyzontów, łamanie barier i odkrywanie siebie na nowo. ❖

Więcej informacji na stronie www.kckkwidzyn.pl oraz na **Fb @kckkwidzyn**

■ Jesień w kulturze. Co było...

Wrzesień zastał wszystkich koncertowo.

Tekst: Katarzyna Zielińska
Foto: Kwidzyńskie Centrum Kultury

Na deskach kwidzyńskiego teatru wystąpiła Orkiestra Smyczkowa Lwowskiej Filharmonii Narodowej. Muzycy, którym w niektórych utworach towarzyszyła flecistka Iwona Glinka, wykonali premierowe utwory napisane specjalnie na tę okazję. W Hotelu Balke miał miejsce drugi z serii koncertów Kwidzyńskiego Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego w wykonaniu gdańskiego Neo-Quartetu pt. „Pożegnanie lata”. Wrzesień to także drugi rok warsztatów muzyki gospel, zorganizowanych przez Harfę Gospel Choir wraz z prowadzącym Brianem Fentressem. Ponad 30 uczestników wzięło udział

w pełnej pasji, humoru, muzyki oraz profesjonalizmu dwudniowej przygodzie warsztatowej oraz koncercie zbiorowym.

Końcówka września stała pod znakiem sztuki, a to za sprawą finału prac Ryszarda Malajki, zakończenia warsztatów na Kreatywnym Stryszku oraz... zapisów do grup artystycznych. ❖

■ Legimi dla gości. Legimi - цифрові книги

Na platformie Legimi dostępne są setki ebooków w języku ukraińskim. Znajdują się tam tytuły zarówno dla dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

Tekst: Piotr Ciecierski

Posiadając smartfon lub tablet z dostępem do Internetu, wystarczy ściągnąć aplikację Legimi, by uzyskać dostęp do cyfrowych książek.

Aby skorzystać z ebooków w języku ukraińskim należy:

- odebrać kod biblioteczny w Mediatece pierwszego dnia miesiąca,

У Legimi ви знайдете сотні електронних книжок українською мовою. Це найменування для дорослих, дітей і підлітків. Щоб отримати доступ до цифрових книг, достатньо мати смартфон або планшет із доступом до Інтернету та завантажити безкоштовну програму Legimi. Щоб читати електронні книги українською мовою з Legimi, вам необхідно:

- Взяти бібліотечний код в Медіатеці. (запитуйте коди першого числа кожного місяця о 10:00 у бібліотекаря в Миській Бібліотеці Квідзіна, перший поверх, двері біля ліфту).
- Кількість кодів обмежена!
- Активувати код на www.legimi.pl/pomorskie та зареєструватися на веб-сайті Legimi,

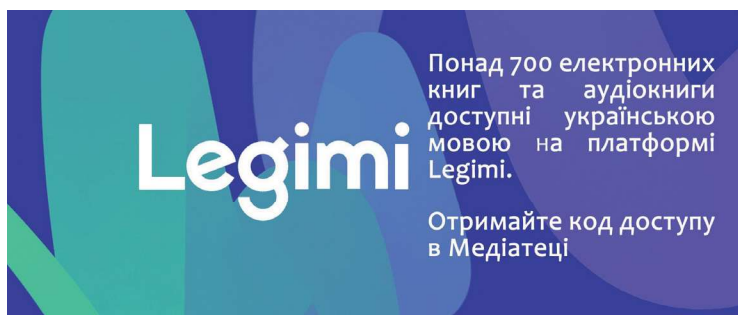
- акtywować kod na stronie www.legimi.pl/pomorskie i zarejestrować się w serwisie Legimi (zapytaj bibliotekarza, ile masz dni na aktywowanie kodu),
- pobrać bezpłatną aplikację Legimi z Google Play, Huawei App Gallery, Samsung Galaxy Apps, AppStore lub Microsoft Store,
- przy pierwszym otwarciu aplikacji zalogować się danymi, użytymi w trakcie rejestracji konta,
- w sekcji „Katalog” wybrać opcję

„Filtry” (na górze ekranu) i zaznaczyć język „ukraiński”, a następnie kliknąć „akceptuję”,

- wybrać interesującą Cię książkę, wybrać opcję „dodaj na półkę”, a następnie „pobierz” i „otwórz”.

Możesz pobrać i czytać dowolną liczbę tytułów także w j. polskim, angielskim lub niemieckim. Łącznie dostępnych jest 130 000 książek!

Pamiętaj! Twój kod ważny jest przez 30 dni od momentu jego aktywacji. ❖

(запитай бібліотекаря скільки днів є на активацію коду!).

- Завантажити безкоштовну програму Legimi z Google Play, Huawei App Gallery, Samsung Galaxy Apps, AppStore або Microsoft Store.
- При відкритті програми вперше зalogуватися потрібно тими даними, які були використані під час реєстрації облікового запису.
- У розділі «Каталог» вибрати опцію «Фільтри» (у верхній частині екрана), вибрати мову

«Українська» і натиснути «Приймаю».

- Вибрати книгу, яка вас цікавить, вибрати опцію «додати на полицю», і потім «завантажити» і «відкрити».

Ви можете завантажити та прочитати будь-яку кількість найменувань (також польською, англійською чи німецькою мовами – всього 130 000 книг!).

Ваш код дійсний протягом 30 днів з моменту його активації. Приємного читання! ❖

■ Kiermasz gier planszowych

We wrześniu w Wagonie Kultury odbyła się jesienna edycja Kiermaszu Gier Planszowych.

Tekst i foto: Krzysztof Kozłowski

Stoiska odwiedziła spora grupa osób, która zaopatrzyła się w ciekawe planszówkowe tytuły. Jednym z wystawców był GEEKony Klub Gier Planszowych, który przyjechał do nas ze Świecia. Śledźcie na bieżąco nasze wydarzenia, by nie przegapić kolejnego kiermaszu.

I pamiętajcie o planszówkowych wieczorach gier! ❖

ADAM KAMIŃSKI POLECA...

Nadmorska kryminalna saga policyjna

Daria Orlicz „Stracone dusze” tomy 1-6

Nie jest żadną tajemnicą fakt, że w kilkutomowych powieściach zaprzyjaźniamy się z ich bohaterami. Jednych lubimy bardziej, innych mniej. Poznajemy problemy głównych bohaterów i razem z nimi staramy się uporządkować ich życie codzienne. Cykl „Stracone dusze” wciąga czytelnika jak rzeczny wir.

Dochodzenia kryminalne nie zawsze są w tych książkach na pierwszym planie. Przestępstwa łączą się z codziennymi problemami i dramataми głównych bohaterów.

Widzimy jak bardzo często z małego problemu (na zasadzie śnieżnej kuli) powstaje potężna katastrofa. Tytuły cyklu chronologicznie przedstawiają się następująco: Diabelski młyn, Martwe dusze, Drapieżcy, Cudze grzechy, Złe spojrzenia, Topielice. Za recenzję cyklu może posłużyć motto z jednej jego części: „Czasem płacimy za cudze grzechy. Czasem zostajemy uwikłani w coś, co okazuje się największym koszmarem naszego życia”.

Do zacytowania... ;) ❖

Zagadka

Jak Hanka i Artur w „Cudzych grzechach” nazwali parę studentów podróżujących busikiem po wybrzeżu?

- A/ Książę i Kopciuszek,
B/ Wiking i Śnieżka,
C/ Batman i Catwoman,
D/ Papa Smerf i Smerfetka.

Na prawidłowe odpowiedzi czekamy pod adresem halo@kwidzyn.pl do 20 października 2022 roku.

Ważne aby przy podaniu odpowiedzi dopisać zgodę na publikację imienia i nazwiska (w przypadku wygranej). Odpowiedzi bez takiej zgody nie będą brane pod uwagę.

W poprzednim numerze prawidłowa odpowiedź ukryła się pod literką A – w Wolszynie. Nagrody otrzymują: **Angela Strzelec, Marek Cieślak i Marcin Babicki.**

Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagród do Biblioteki.

Anatolian Eagle 2022 w obiektywie

Moja podróż do Turcji w roli fotografa odbyła się dzięki zaproszeniu zaprzyjaźnionych żołnierzy z 161.Filo Yarasa-Kartal, którzy pełnili rok temu misję wojskową Enhanced Anto Air Policing w 22. Bazie Lotnictwa Taktycznego w Malborku.

Relacja własna i zdjęcia: Mirosław Gawroński

Co zaś tyczy się samych ćwiczeń, to Anatolian Eagle w 2022 r. odbyły się w 3. Głównej Bazie Odrzutowej w Konya w Turcji w dniach 16-30 czerwca i zostały zorganizowane przez Anatolian Eagle Training Center. Korzenie Anatolian Eagle sięgają 2001 roku, kiedy tureckie siły powietrzne potrzebowały ośrodka szkoleniowego, zaś zdobyte doświadczenie w ćwiczeniach Red Flag i Maple Flag pozwoliły na stworzenie miejsca do treningu z innymi siłami sojusznymi.

Głównym celem Anatolian Eagle jest szkolenie pilotów w realistycznym środowisku z ograniczeniem operacyjnej utraty życia i samolotów. Celem zaproszenia różnych sił powietrznych jest uczenie się od siebie nawzajem operacyjnie i przekazanie jak największej liczby spostrzeżeń. Misje podejmowane podczas ćwiczeń obejmują operacje powietrzne (COMAO) i misje

W tegorocznej edycji Anatolian Eagle uczestniczyło 6 różnych kontyngentów sił powietrznych. Czynny udział brało w sumie około 50 samolotów:

- Tureckie Siły Powietrzne: 28x F-16 / 2x F-4E / 1x E-7T / 1x Anka-S BSP / 1x Akinci Combat BSP,
- Azerbejdżańskie Siły Powietrzne: 2x SU-25,
- Królewskie Siły Powietrzne (RAF): 4x Eurofighter Typhoon,
- Jordańskie Siły Powietrzne: 3x F-16,
- Pakistańskie Siły Powietrzne 6x F-16,
- NATO: 1x E-3 AWACS.

non-COMAO. Obszar treningowy rozciąga się od Konyi do Ankar i ma około 300 na 400 kilometrów. Drużyna Czerwona i Niebieska mają swoje własne sale odpraw i nie

spotykają się przed misją. W ciągu dnia wykonywano po dwie misje. Łącznie zorganizowano 196 lotów bojowych. Misja zamykająca odbyła się w ostatni czwartek czerwca. ❖

Wyruszyłem w podróż do miasta Konya, leżącego w południowo-wschodniej części Turcji, nie znając języka tureckiego. Na szczęście przyjaciele z Turcji pomogli mi pokonać barierę językową, zaś uniwersalny język angielski ułatwił adaptację w państwie z inną kulturą i religią. Dzięki ogromnej gościnności i otwartości moich gospodarzy udało mi się zwiedzić Konye i poznać je, jako jedno z najbardziej konserwatywnych miast tureckich. To również miejsce, przy którym znajduje się jedna z większych baz wojskowych, na terenie której stacjonują i trenują na co dzień dwa najbardziej rozpoznawalne zespoły akrobacyjne z Turcji: Solo Türk i Türk Yıldızları (Turkish Stars). Po tygodniu spędzonym wśród poznanych w Malborku tureckich przyjaciół musiałem wracać do chłodnej wówczas Polski, lecz z ogromnym bagażem doświadczeń, przeżyć oraz zdjęć lotniczych, którymi się dzielę z Państwem.

XCM Miłosna – Kwidzyn. Cykliści na start!

Fundacja Cyklo Kwidzyn, Miasto Kwidzyn oraz Nadleśnictwo Kwidzyn 9 października 2022 r. zapraszają na 6. edycję wyścigu po terenach leśnictwa Miłosna. Bazą zawodów będzie Ogród dendrologiczny – Arboretum na Miłosnej w Kwidzynie.

W tym roku, ze względu na prowadzone prace leśne, trasa będzie składała się z około 11 kilometrowych pętli, biegnących po naturalnych singlach oraz szutrach. Suma przewyższeń na pętli to nieco ponad 300 metrów, więc zdecydowanie będzie co robić.

Zawodnicy będą rywalizować na dwóch dystansach: 22 km (dwie pętle) oraz 44 km (4 pętle). Zachęcamy do wcześniejszego zapoznania się z trasą, szczególnie tych, którzy nigdy nie byli na Miłosnej, gdyż teren jest bardzo wymagający i może przysporzyć zawodnikom nie lada problemów. Na obu dystansach będą osobno klasyfikowani mężczyźni oraz kobiety, a dla najlepszych organizatorzy przewidują nietuzinkowe puchary oraz nagrody.

Zapisy, regulamin oraz profil trasy dostępny jest pod adresem <https://wbtiming.pl/xcm6>. Limit miejsc wynosi 150 osób na obu dystansach.

Internetowe zapisy na imprezę, dla osób dorosłych, są obowiązkowe! Cyklo Kwidzyn zorganizuje również wyścig dla dzieci i młodzieży – zapisów dokonać można na miejscu.

- Wyścig dla małych dzieci – prosta startowa max 500 m – rowery biegowe, 3 kółka, kółka boczne, małe rowery.
- Wyścig dla młodzieży do 18 lat – max 5 km – runda.

Każdy milusiński otrzyma od nas medal, dyplom oraz upominek.

Na nasz wyścig, jak zawsze, nie ma opłaty startowej, a każdy kto do nas wpadnie może liczyć na poczęstunek, ciepłą kawę oraz super atmosferę. ❖

Ramowy program imprezy:

8:00–10:30 Czas otwarcia

Biura zawodów

9:00 Start wyścigów dla małych dzieci – zapisy na miejscu

9:45 Start dla młodzieży – zapisy na miejscu

11:00 Pierwszy start dla wyścigów mega i mini – zapisy przez Internet

14:30 Dekoracja zawodników

Telefon alarmowy:
+48 736 772 872

Pętla ok 11km
MINI 2 pętla
MEGA 4 pętla

❖ Szczegóły wydarzenia są też dostępne na <https://www.facebook.com/XCMMilosna>

Milko Mazury – podsumowanie

Za nami udany debiut Milko Mazury MTB w Kwidzynie. Zawody zgromadziły prawie 280 zawodników. Kwidzińscy kolarze spisali się medalowo.

Tekst: Beata Żakowska
Foto: Mateusz Klimek

Na najdłuższym dystansie PRO jako trzeci zameldował się Dawid Przybylski z KKK – Dziki Team Kwidzyn. Na dystansie EXPERT triumfował Michał Łomnicki z Kwidzyna. W gronie kobiet rządziła Anna Kołatka, a tuż za nią Gabriela Janowicz (obie z KKK – Dziki Team Kwidzyn). Dystans Hobby zakończył na drugiej pozycji, z 1-sekundową stratą, Mateusz Tengowski (KKK – Dziki Team Kwidzyn). Najszybszą z pań była Emilia Grochałska (KKK – Dziki Team Kwidzyn). Na dystansie FUN, na którym ścigają się osoby rozpoczynające swoją przygodę z wyścigami, na drugiej pozycji znalazł się Dawid Kamiński (KKK Sekcja Młodzieżowa).

Wyniki wyścigów dzieci i młodzieży z udziałem zawodników lokalnych klubów – KTS Ironman, Kwidziński

Klub Kolarski Sekcja Młodzieżowa: I miejsce – Szymon Banaś w wyścigu Łaciate Junior Race 5 – Młodzik; II miejsce – Aleksandra Patron w wyścigu Łaciate Junior Race 5 – Młodziczka; II miejsce – Sandra Rządca w wyścigu Łaciate Junior Race 4 – Żaczka.

Wprawdzie poza podium, ale najlepsze wyniki w swoich kategoriach wśród startujących kwidzińców zajęli: Jan Siejakowski, Kornelia Sarnecka, Franciszek Kasztelan, Amelia Koralewska, Aleksandra Kurek, Aleksander Bloch. Dodatkową atrakcją były pokazy trialu rowerowego Flying Bikes. ❖

Sielankowe Narodowe czytanie

Jedenasta edycja Narodowego Czytania pod patronatem Prezydenta RP w tym roku obrazowana była utworami Adama Mickiewicza i jego zbioru „Ballady i romanse”. Jak zawsze wszyscy mieszkańcy naszego miasta mogli spróbować swoich sił jako lektorzy czytając wybrane przez siebie wiersze na forum publicznym.

Tekst: Adam Kamiński
Foto: Karolina Mrówczyńska

